

CABINET

**COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD YN NHŶ PENALLTA, TREDOMEN,
DYDD MERCHER 30 MAI AM 2.00 P.M.**

YN BRESENNOL

Cynghorydd D. Poole – Cadeirydd

Cynghorwyr:

C. Cuss (Gofal Cymdeithasol a Lles), N. George (Gwasanaethau Cymdogaeth), Cynghorydd C. Gordon (Aelod Cabinet dros Wasanaethau Corfforaethol), Mrs B.A. Jones (Cyllid, Perfformiad a Llywodraethu), P. Marsden (Addysg a Chyflawniad), S. Morgan (Economi, Isadeiledd a Chynaliadwyedd), L. Phipps (Cartrefi a Lleoedd) ac E. Stenner (Amgylchedd a Diogelwch y Cyhoedd).

Ynghyd â:

M. S. Williams (Cyfarwyddwr Corfforaethol Dros Dro– Cymunedau), D. Street (Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol), G. Jenkins (Cyfarwyddwr Cynorthwyol – Gwasanaethau Plant), S. Couzens (Prif Swyddog Tai), D. Whetter (Pennaeth Adfywio Dros Dro), A. Dallimore (Arweinydd Tîm – Adnewyddu Trefol a Chadwraeth) ac A. Dredge (Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor).

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan C. Harrhy (Prif Weithredwr Dros Dro).

2. DATGANIADAU O FUDDIANNAU

Ni chafwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant ar ddechrau nac yn ystod y cyfarfod.

3. COFNODION Y CABINET - 16 MAI 2018

Cafodd cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 16 Mai 2018 eu cymeradwyo a'u llofnodi fel cofnod cywir.

MATERION YR OEDD ANGEN PENDERFYNIADAU GWEITHREDOL ARNYNT

4. PROSIECTAU ADFYWIO YN Y DYFODOL – TREFNIADAU NEWYDD LLYWODRAETHU PROSIECTAU

Roedd yr adroddiad yn ceisio cymeradwyaeth y Cabinet i gyflwyno strwythur Llywodraethu newydd ar gyfer datblygu Prosiectau Adfywio ac i gytuno ar Aelodau arfaethedig y Bwrdd Prosiectau Adfywio a'i Gylch Gorchwyl. Hwn oedd yr ail adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet

mewn perthynas â datblygu Prosiectau Adfywio. Cytunodd y Cabinet ar 11 Ebrill 2018 i neilltuo £300,000 o gronfeydd wrth gefn y gyfarwyddiaeth gymunedau fel cronfa datblygu prosiectau er mwyn hwyluso'r gwaith o ddatblygu prosiectau adfywio fel eu bod yn 'barod i fynd'.

Esboniwyd bod sefydlu Cytundeb Dinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, ynghyd â chymeradwyaeth gan y Cyngor llawn i Gynllun Busnes y Cytundeb Cydweithio ar 28 Mawrth 2018, yn cynnig cyfleoedd sylweddol i Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili ysgogi cyllid ar gyfer prosiectau adfywio. Yn ogystal â chyfleoedd y Cytundeb Dinesig, mae nifer o fentrau adfywio eraill gan Lywodraeth Cymru, fel Tasglu'r Cymoedd a'r Rhaglen Targedu Buddsoddiad mewn Adfywio, a allai arwain at sicrhau arian cyfalaf sylweddol i brosiectau lleol yn y dyfodol. Yng nghyfarfod y Cyngor, trafododd yr Aelodau rôl yr Aelodau o ran goruchwylio prosiectau sydd i'w datblygu.

Cyfeiriwyd y Cabinet at y Cylch Gorchwyl (wedi'i atodi i Adroddiad y Swyddog). Tynnwyd ei sylw at Aelodau arfaethedig y Bwrdd Prosiectau Adfywio. Mae'r rhain yn cynnwys y Cyfarwyddwr Corfforaethol Dros Dro (Cymunedau), y Penaethiaid Gwasanaethau/ Rheolwyr Gwasanaethau perthnasol a'r Aelodau Cabinet perthnasol dros (Adfywio, Isadeiledd a Chynaliadwyedd) a'r (Amgylchedd a Diogelwch y Cyhoedd). Hefyd caiff aelodau etholedig ychwanegol eu cynnwys ar y Bwrdd, a bydd hyn yn wleidyddol gytbwys. Trafododd y Cabinet yr Aelodau a gofynnodd am i'r gair 'Cynrychiolydd' gael ei roi yn lle'r gair 'Ward' yn y rhestr Aelodau (Rhan 1), mewn perthynas â'r pleidiau gwleidyddol.

Rhagwelir y bydd y Bwrdd Prosiectau Adfywio'n rhoi cyfeiriad strategol ac yn pennu tasgau a fydd yn cael eu cwblhau gan grŵp o Swyddogion gwasanaethau allweddol ("Tîm y Prosiect"). Bydd y Bwrdd yn cyflwyno adroddiadau i'r Cabinet a/neu'r Pwyllgor Craffu Adfywio a'r Amgylchedd, fel bo'n briodol. Nodwyd nad yw'r Bwrdd yn gorff gwneud penderfyniadau.

Yn dilyn ystyriaeth a thrafodaeth, cynigiwyd ac eiliwyd y dylid cymeradwyo'r argymhellion yn yr adroddiad. Cytunwyd yn unfryd trwy godi dwylo.

PENDERFYNWYD am y rhesymau a nodir yn Adroddiad y Swyddog, y dylid cytuno ar y Strwythur Llywodraethu newydd a'r Cylch Gorchwyl cysylltiedig i'r Bwrdd Prosiectau Adfywio, yn amodol ar roi'r gair 'Cynrychiolydd' yn lle'r gair 'Ward' yn y rhestr Aelodau yn y Cylch Gorchwyl (atodiad 1).

5. ADEILADAU FFLATIAU YN HEOL YR AFON, PONTLOTYN A'R GELLI, FOCHRIW

Roedd yr adroddiad yn ceisio cymeradwyaeth y Cabinet i ddymchwel y bloc o fflatiau a adwaenir fel rhifau 1 i 9, Heol yr Afon, Pontlotyn, ac i dynnu rhifau 3 i 6, y Gelli, Fochriw, o'r stoc tai, gyda'r bwriad o ddymchwel y bloc yn y dyfodol.

Hysbyswyd y Cabinet bod fflatiau 1 i 9 Heol yr Afon yn gymysgedd o rai 1, 2 a 3 ystafell wely, a bod 1 i 6, Y Gelli yn cynnwys dwy uned siop weithredol ar y llawr gwaelod, sy'n masnachu fel un busnes, gyda 2 fflat dwy ystafell wely ar bob un o'r lloriau uwch. Mae llawer iawn o ymddygiad gwrthgymdeithasol, trosedd a chamddefnyddio sylweddau wedi effeithio ar y ddau floc. Yn ogystal, mae'n anodd iawn gosod y fflatiau oherwydd eu lleoliad a'r cymysgedd eiddo. Yn y blynyddoedd diwethaf, buont yn gartrefi i aelwydydd dros dro gan fwyaf, ac nid ydynt yn arwain at gydlyniant cymunedol. Mae'r ddau floc yn wag ar hyn o bryd ac wedi cael eu diogelu. Mae arolygon wedi canfod bod angen buddsoddiad sylweddol oherwydd cyflwr yr adeiladwaith allanol a mewnol a'r ffiniau er mwyn iddynt gyrraedd Safon Ansawdd Tai Cymru.

Esboniwyd bod yr holl landlordiaid partner â stoc tai yng Nghwm Rhymni Uchaf yn cael problemau gyda diffyg galw. Er bod angen heb ei ddiwallu am lety i bobl sengl ledled y fwrdeistref, bach iawn yw'r galw yng Nghwm Rhymni Uchaf am fflatiau dwy a thair ystafell wely, ac mae'r rhestrau aros yn cael eu disbyddu'n rheolaidd. Argymhellodd yr adroddiad y dylid dymchwel y ddau floc ond, gan gydnabod bod busnes llwyddiannus yn gweithredu yn y

Grove, y byddai'r gwaith dymchwel yn cael ei ohirio hyd nes y bydd y brydles bresennol yn dod i ben neu y bydd trefniadau eraill ar waith. Nodwyd bod ymgynghoriad wedi cael ei gynnal gydag Aelodau'r wardiau lleol a'r rhai cyfagos ac â'r heddlu, a oedd yn gefnogol iawn o'r cynnig.

Trafododd y Cabinet y siop pob peth oedd yn gweithredu yn y Gelli a mynegwyd yr angen i ddiogelu ei meddianwyr ac i gynnal amwynderau a gwasanaethau yn y pentref. Cadarnhawyd bod deiliaid y brydles yn cefnogi'r cynigion, a nodwyd bod rhyw 22 o flynyddoedd yn weddill ar y brydles. Esboniwyd bod y Cyngor yn cydnabod gwerth y siop i'r gymuned ac yn ceisio darparu lle arall i'r meddianwyr, er bod cyfyngiadau ar yr arian y gellir ei gael ar gyfer eiddo masnachol. Yn ogystal, gofynnodd y Cabinet am argymhelliad ychwanegol ac i Swyddogion edrych ar gyfleoedd i ddarparu eiddo masnachol newydd er mwyn hwyluso'r gwaith o ddymchwel y bloc o fflatiau yn 1 i 6, y Gelli, Fochriw, cyn gynted ag y bo modd.

Roedd yr adroddiad wedi cael ei gyflwyno ynghynt i Dasglu Tai Caerffili a'r Pwyllgor Craffu Polisiâu ac Adnoddau. Roedd yr Aelodau yn y ddau gyfarfod wedi cefnogi'n unfryd yr argymhellion a nodwyd ym mharagraff 10.1.

Gofynnwyd am eglurhad ynghylch yr ystyriaeth a roddwyd i ailfodelu'r blociau o fflatiau. Rhoddwyd enghraifft o gael gwared ar y fynedfa gyffredin a darparu i'r fflatiau dwy a thair ystafell wely eu mynedfeydd eu hunain, a gerddi cefn a manau parcio. Cadarnhawyd mai diffyg galw yw prif bryder y Swyddogion, a bod nifer ddigonol o gartrefi ar gael yn ardal Fochriw. Mae'r galw am dai dwy ystafell wely eisoes yn gyfyngedig iawn. Roedd y pryderon eraill yn cynnwys wal gynnal fawr yng nghefn un o'r blociau y byddai angen ei hystyried, a'r costau fyddai'n gysylltiedig â hon.

Yn dilyn ystyriaeth a thrafodaeth, ac yn amodol ar yr uchod, cynigiwyd ac eiliwyd y dylid cymeradwyo'r argymhellion yn yr adroddiad. Cytunwyd yn unfryd trwy godi dwylo.

PENDERFYNWYD yn amodol ar yr argymhelliad ychwanegol ym mharagraff 10.1 i gynnwys, y Swyddogion i edrych ar gyfleoedd i ddarparu eiddo masnachol newydd er mwyn hwyluso'r gwaith o ddymchwel y bloc o fflatiau yn 1 i 6, y Gelli, Fochriw, cyn gynted ag y bo modd, ac am y rhesymau a geir yn adroddiad y Swyddog:

- (i) dymchwel y bloc a adwaenir fel 1 i 9 Heol yr Afon;
- (ii) cytuno mewn egwyddor i fwrw ymlaen â'r gwaith o ddymchwel 1 i 6, y Grove, Fochriw, ond gohirio'r gwaith dymchwel hyd y daw prydles bresennol 1 a 2 y Grove i ben, hyd nes y canfyddir eiddo arall ar gyfer y busnes sy'n gweithredu yn y bloc ar hyn o bryd, neu hyd nes y bernir bod y rhwymedigaeth barhaus ar y Cyngor o ran cynnal a chadw'r adeilad segur bellach yn anymarferol yn ariannol;
- (iii) swyddogion i edrych ar gyfleoedd i ddarparu eiddo masnachol newydd er mwyn hwyluso'r gwaith o ddymchwel y bloc o fflatiau yn 1 i 6, y Gelli, Fochriw, cyn gynted ag y bo modd.

6. LEFELAU FFI OEDD GOFALWYR MAETH

Roedd yr adroddiad yn ceisio cefnogaeth y Cabinet i roi ar waith strwythur ffioedd diwygiedig ar gyfer Gofalwyr Maeth Caerffili, gan olygu y bydd Cyngor yn gyson ag Awdurdodau Lleol eraill yn ne Cymru, ac a fydd yn cynorthwyo'r Gwasanaethau Plant i recriwtio gofalwyr maeth ychwanegol.

Atgoffwyd y Cabinet am y pwysau gwasanaeth mae'r Gwasanaethau Plant yn eu hwynebu, oherwydd y teuluoedd sy'n ymglyfwno gydag anawsterau mwyfwy cymhleth, y cynnydd sylweddol yn nifer y plant sy'n derbyn gofal o fwy na 100, galwadau di-baid mwyfwy o achosion llys a'r gorwariant cyllidebol yn ei sgil. Mae'r pwysau hyn wedi cael eu gwaethygu gan ddiffyg argaeledd nifer ddigonol o leoedd gofal maeth mewnol. Oherwydd y cynnydd yn

nifer y plant sy'n derbyn gofal, mae'n rhaid i'r Gwasanaethau Plant gomisiynu lleoliadau gofal maeth oddi wrth Asiantaethau Maethu Annibynnol, sy'n ychwanegu at y pwysau o ran cost a osodir ar yr Awdurdod. Yn ogystal, ac er gwaethaf gweithgarwch recriwtio parhaus, bu colled net yn nifer y lleoliadau sydd ar gael yn ystod y blynyddoedd diwethaf, ac mae proffil oedran y gofalwyr presennol yn awgrymu y bydd mwy ohonynt yn ymddeol dros y blynyddoedd i ddod.

Cyfeiriwyd at yr ymgyrch radio a gynhaliwyd i godi ymwybyddiaeth o faethu yng Nghaerffili, sydd wedi cael effaith gadarnhaol. Fodd bynnag, daeth yn amlwg bod nifer o ymgeiswyr posibl wedi dewis gwneud cais i Gynghorau eraill neu i'r Asiantaethau Maethu Annibynnol oherwydd y pecynnau tâl a gynigir. Nodwyd felly angen i Gyngor Caerffili gynnig lwfans lleoliadau mwy cystadleuol. Rhoddwyd braslun o'r strwythur taliadau presennol a nodwyd bod y ffi'n cynnwys naill ai lwfans prif-ffrwd neu lwfans gyrfa, ynghyd â lwfans plant. Adolygwyd y ffioedd hyn diwethaf yn 2004, ac mae'n rhoi gofalwyr prif-ffrwd o dan anfantais, o'u cymharu â rhai sy'n gofalu fel gyrfa a gofalwyr o dan Awdurdodau Lleol eraill.

Cynigiwyd felly y dylid symleiddio'r strwythur ffioedd yn unol â bandiau oedran yr Isafswm Lwfans Cenedlaethol a bennir pob blwyddyn gan Lywodraeth Cymru. Bydd yn hafalu'r taliadau a roddir i ofalwyr prif-ffrwd â'r rhai sy'n gofalu fel gyrfa. Nodwyd rhagor o fanylion am y strwythur arfaethedig yn yr adroddiad. Roedd yr adroddiad hefyd yn cynnig cynyddu'r ffi pob blwyddyn yn unol â chanran dyfarniad cyflog cytunedig y Cyngor, ac y dylid rhoi Lwfans Pen-blwydd gwerth £100 a Lwfans Nadolig gwerth £200. Esboniwyd bod y Fforwm Gofal Maeth yn awyddus iawn i ailgyflwyno'r lwfansau hyn. Dywedwyd hyn ar lafar wrth y Pwyllgor Craffu Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles ar 1 Mai 2018, ac fe'i cefnogwyd ganddo.

Gofynnwyd i'r Cabinet hefyd nodi y bydd pythefnos o lwfans gwyliau blynyddol yn daladwy i bob gofalwr. Oherwydd y cydnabuwyd bod nifer o'r rhai sy'n gofalu fel gyrfa ar hyn o bryd mewn perygl o fod o dan anfantais o weithredu'r ffioedd newydd oherwydd oedranau'r plant sydd wedi'u lleoli gyda hwy ar hyn o bryd, cynigiodd yr adroddiad y dylid diogelu'r lefel ffioedd bresennol hyd y daw'r lleoliad presennol i ben neu hyd y bydd y plentyn yn symud i fand oedran uwch (pa un bynnag a ddaw yn gyntaf).

Dywedwyd wrth y Cabinet bod ymgyngoriad wedi cael ei gynnal gyda Fforwm Gofal Maeth Caerffili, a bod gofalwyr prif-ffrwd yn cefnogi'r lefel o gydraddoldeb a grëir trwy'r ffioedd safonedig. Roedd rhywfaint o bryder ymysg rhai sy'n gofalu fel gyrfa, ond maent yn fodlon â'r ffordd y caiff ffioedd eu diogelu. Mae'r ddau grŵp yn gwerthfawrogi'r gydnabyddiaeth o'u hymdrechion sy'n deillio o'r lwfans gwyliau blynyddol a'r cynnydd blynyddol yn y ffioedd.

O ran y costau a nodwyd, cyfeiriwyd y Cabinet at baragraff 7 yn yr Adroddiad. Esboniwyd bod goblygiadau ariannol sylweddol ynghlwm ag ymdrin â'r heriau o ran tâl, a chaiff y defnydd o Adnoddau'r Gwasanaeth ei fonitro yn 2019/20.

Cofnodwyd y Cynghorydd Cuss ei ddiolch am waith caled ac ymroddiad y staff yn y Tîm Maethu. Roedd y Cabinet yn cefnogi'r argymhellion yn yr adroddiad yn llwyr a gofynnodd am ddiweddariad adolygu ymhen 12 mis a fydd yn monitro unrhyw gynnydd o ran effaith y cynnydd yn y ffioedd. Pwysleisiwyd pwysigrwydd cadw gofalwyr profiadol, a chefnogwyd yn llwyr trin gofalwyr yng Nghaerffili yn yr un modd â rhai mewn Awdurdodau Lleol eraill.

Yn dilyn ystyriaeth a thrafodaeth, ac yn amodol ar yr uchod, cynigiwyd ac eiliwyd y dylid cymeradwyo'r argymhellion yn yr adroddiad. Cytunwyd yn unfryd trwy godi dwylo.

PENDERFYNWYD yn amodol ar argymhelliad ychwanegol ym mharagraff 10.1 i gynnwys cyflwyno diweddariad adolygu i'r Cabinet ymhen 12 mis, a fydd yn monitro unrhyw gynnydd o ran effaith y cynnydd yn y ffioedd, y dylid cefnogi ac am y rhesymau a nodwyd yn adroddiad y Swyddog:

- (i) rhoi ar waith y strwythur ffioedd diwygiedig fel y'i nodwyd yn yr adroddiad;
- (ii) ailgyflwyno lwfansau pen-blwydd a Nadolig;
- (iii) rhoi ar waith ffordd o ddiogelu taliadau ffioedd i'r rhai sy'n gofalu fel gyrfa sydd â phlant iau wedi'u lleoli gyda hwy;

- (iv) cymeradwyo defnyddio cronfeydd wrth gefn y gwasanaeth i ariannu'r cynigion ar gyfer gweddill 2018/19;
- (v) monitro'r arbedion a sicrheir oherwydd bod lleoliadau'n cael eu dychwelyd i ofalwyr Caerffili trwy gydol 2018/19 a'u defnyddio i ariannu effaith reolaidd y strwythur ffioedd diwygiedig o fis Ebrill 2019 ymlaen;
- (vi) cymeradwyo'r strwythur ffioedd diwygiedig, gan drefnu i roi'r taliadau ar waith yn syth o 1 Mehefin 2018 ymlaen;
- (vii) cytuno i gyflwyno diweddariad adolygu i'r Cabinet ymhen 12 mis a fydd yn monitro unrhyw gynnydd o ran effaith y ffioedd cynyddol.

7. MATER EITHRIEDIG

Ystyriodd yr Aelodau'r dystysgrif prawf lles y cyhoedd oddi wrth y Swyddog Priodol a phenderfynasant, at ei gilydd, bod lles y cyhoedd wrth gynnal yr eithriad yn drech na lles y cyhoedd wrth ddatgelu'r wybodaeth. Cytunwyd yn unfryd trwy godi dwylo.

PENDERFYNWYD yn unol ag Adran 100A(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 y dylid eithrio'r cyhoedd o weddill y cyfarfod oherwydd y tebygrwydd o ddatgelu iddynt wybodaeth a eithriwyd, fel y'i nodwyd ym mharagraff 14 o Ran 4 o Atodlen 12A i Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.

8. PARC BUSNES OAKDALE – GWERTHIAN ARFAETHEDIG TIR SY'N EIDDO I'R CYNGOR I LYWODRAETH CYMRU

Roedd yr adroddiad yn ceisio cymeradwyaeth y Cyngor i werthiant arfaethedig tir sy'n eiddo i'r Cyngor i Lywodraeth Cymru.

Yn dilyn ystyriaeth a thrafodaeth, ac yn amodol ar argymhelliad ychwanegol ym mharagraff 11.3, fel y cytunwyd arno yn y Cyfarfod, cynigiwyd ac eiliwyd y dylid cymeradwyo'r argymhellion yn yr adroddiad. Cytunwyd yn unfryd trwy godi dwylo.

PENDERFYNWYD am y rhesymau a nodir yn adroddiad y Swyddog, y dylid cymeradwyo'r argymhellion ym mharagraffau 11.1 ac 11.2, gydag argymhelliad ychwanegol yn 11.3, fel y cytunwyd yn y cyfarfod.

Daeth y cyfarfod i ben am 2.35 pm.

Cymeradwywyd a llofnodwyd fel cofnod cywir, yn amodol ar unrhyw gywiriadau a wneir yn y cyfarfod a gynhelir ar 13 Mehefin 2018.